

Factors Affecting The Business Performance of Small and Medium Enterprises in Xay District, Oudomxay Province

Bounthavy KEOMOUKDA^{*1}, Thongphanh CHANTHAVONE² and Phayvanh PHOUNNALY³

Department of Business Management, Faculty of Economic and Tourism, Souphanouvong University, Lao PDR

^{1*}Correspondence: Bounthavy

KEOMOUKDA, Department of industry and commerce, Oudomxay Province, Tel: +8562055680770, Email: Bounthavi794@gmail.com

² Confucius Institute,

Souphanouvong University, Tel: +8562057188999,

E-mail: Thongphanh@su.edu.la

³Administration office, Rector's office, Souphanouvong University,

Tel: +8562022350340,

E-mail: phounnalv@gmail.com

Article Info:

Submitted: March 25, 2026

Revised: April 15, 2026

Accepted: April 30, 2026

Abstract

The purposes of this study were: 1) to assess the level of business performance of small and medium enterprises in Xay district, Oudomxay province; and 2) Factors affecting the business performance of small and medium enterprises in Xay district, Oudomxay Province. The Population and Sample consisted of 176 entrepreneurs in Xay district, Oudomxay province. Data were collected using questionnaires, and statistical methods including frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression were used for analysis.

The research findings were that entrepreneurs in Xay district have a high level of business performance in their small and medium enterprises. Their business performance was ranked from highest to lowest score as follows: financial performance, learning and growth, internal process, and customer performance. Factors affecting the business performance of small and medium enterprises in Xay district, Oudomxay province, consist of seven factors such as: marketing transformation, financial transformation, people transformation, economic, technological, environmental, and legal factor at a statistical significance level of 0.05. These factors were found to be statistically significant at the 0.05 level, and the multiple regression model achieved a prediction accuracy of 67.7% ($R^2=0.6770$).

Keyword: Business performance, Business Transformation, PESTEL

1. ພາກສະເໜີ

ການດຳເນີນທຸລະກິດໃນປັດຈຸບັນຕ້ອງປະເຊີນກັບສະພາບແວດລ້ອມທີ່ມີການປ່ຽນແປງຢູ່ຕະຫຼອດເວລາ ເຊິ່ງຜູ້ປະກອບການຕ້ອງມີຄວາມຮູ້ໃນການບໍລິຫານທຸລະກິດ ແລະ ເຂົ້າໃຈເພື່ອປັບຕົວທຸລະກິດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການປ່ຽນແປງສະພາບແວດລ້ອມ ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດປະສິບຜົນສຳເລັດໃນການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດ ໂດຍການປະເມີນຜົນການດຳເນີນງານທຸລະກິດແບບສົມດຸນຕາມແນວຄິດຂອງ Kaplan & Norton (1993) ປະກອບມີ 4 ດ້ານ ຄື: (1) ຜົນການດຳເນີນທາງດ້ານການເງິນໃນເລື່ອງຜົນຕອບແທນຈາກການລົງທຶນ ແລະ ມູນຄ່າເພີ່ມທາງເສດຖະສາດ; (2) ຜົນການດຳເນີນທາງດ້ານລູກຄ້າໃນເລື່ອງຄວາມພໍໃຈຂອງລູກຄ້າ, ການຮັກສາລູກຄ້າເກົ່າ, ສ່ວນແບ່ງທາງການຕະຫຼາດ ແລະ ການເງິນ; (3) ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານຂະບວນການພາຍໃນ ໃນເລື່ອງຄຸນນະພາບ, ໄລຍະເວລາໃນການຜະລິດ

ສິນຄ້າ ແລະ ບໍລິການ, ຕົ້ນທຶນ ແລະ ການແນະນຳຜະລິດຕະພັນໃໝ່ອອກສູ່ຕະຫຼາດ; (4) ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວເພື່ອການພັດທະນາ ໃນເລື່ອງຄວາມພໍໃຈໃນການເຮັດວຽກຂອງພະນັກງານ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (Kaplan & Norton, 1993).

ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ (ວນກ) ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ເຊິ່ງການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີໃນການແຂ່ງຂັນຂອງ ວນກ ໃນອະນາຄົດ ຈະຕ້ອງພັດທະນາ ວນກ ໄປສູ່ຄຸນນະພາບໃໝ່ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍໄດ້ສຸມໃສ່ພັດທະນາ ວນກ ທີ່ຕິດພັນກັບຕະຫຼາດ ແລະ ເປັນເຄືອຂ່າຍການຜະລິດຂອງບໍລິສັດໃຫຍ່ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ (Ministry of planning and investment, 2021). ວນກ ກວມເອົາປະມານ 99%

ຂອງວິສາຫະກິດຈິດທະບຽນທັງໝົດຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ກວມປະມານ 82% ຂອງການຈ້າງງານ. ສະນັ້ນ, ວນກ ຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນສໍາລັບປະຊາຊົນລາວ. ແຕ່ວິສາຫະກິດປະເພດດັ່ງກ່າວຍັງມີທ່າແຮງໃນການຂະຫຍາຍຕົວໄດ້ອີກຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກວ່າວິສາຫະກິດເຫຼົ່ານີ້ຄາດວ່າສາມາດປະກອບສ່ວນຕໍ່າກວ່າ 20% ຂອງ GDP ໃນປັດຈຸບັນ ເມື່ອທຽບກັບອັດຕາສ່ວນດັ່ງກ່າວທີ່ມີປະມານ 40% ຢູ່ໄທ ແລະ 32% ຢູ່ມາເລເຊຍ ແລະ ຝິລິບປິນ ເຊິ່ງບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດຂອງ ວນກ ຢູ່ໃນສປປ ລາວ ປະກອບມີ: (1) ບັນຫາການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໄດ້ກາຍເປັນຂໍ້ຈຳກັດ; (2) ບັນຫາການປະຕິບັດແບບບໍ່ໄປຕາມກົດລະບຽບຂອງຄູ່ແຂ່ງທຸລະກິດທີ່ບໍ່ໄດ້ລົງທະບຽນວິສາຫະກິດ; (3) ບັນຫາການສະໜອງໄຟຟ້າຢູ່ພື້ນທີ່ຕ່າງໆ, ການເຂົ້າເຖິງການຕໍ່ໄຟຟ້າ ແລະ ຄຸນນະພາບໄຟຟ້າຍັງເປັນບັນຫາທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງ ວນກ (World bank, 2019).

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂະແໜງສິ່ງເສີມວິສາຫະກິດ ແລະ ການຄ້າ ຂອງເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະຈຳປີ 2024 ໄດ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ, ແນະນຳ, ໃຫ້ຄໍາປຶກສາບັນດາຜູ້ປະກອບການໃນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາ ວນກ ເຊິ່ງຜົບວ່າ: ການດໍາເນີນທຸລະກິດມີຄວາມພິດພິດ ແລະ ຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເຊິ່ງມີຫົວໜ່ວຍຂຶ້ນທະບຽນທັງໝົດ 176 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ມີມູນຄ່າການລົງທຶນ 2,276,256,391,554 ກີບ. ໃນນີ້, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍມີຈຳນວນ 128 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ 151,406,508,999 ກີບ; ວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ 48 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ມູນຄ່າ ການລົງທຶນ 119,217,750,000 ກີບ. ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນດອກເບ້ຍຕໍ່າ 3% ຂອງລັດຖະບານທັງໝົດ 17 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ມູນຄ່າເງິນທັງໝົດ 15.28 ຕື້ກີບ, ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນຂອງ ວນກ ດອກເບ້ຍ 5% ເພື່ອຮັບມືຜົນກະທົບ ແລະ ພື້ນຟູຈາກໂຄວິດ - 19 ຈຳນວນ 1 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ເປັນເງິນ 1 ຕື້ກີບ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນໃນນະໂຍບາຍສິນເຊື້ອເພື່ອກະຈາຍແຫຼ່ງທຶນສູ່ທ້ອງຖິ່ນ ໄດ້ 25 ຫົວໜ່ວຍ ແລະ ມູນຄ່າ 66 ຕື້ກີບ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມເຜີຍແຜ່ການເຂົ້າຫາແຫຼ່ງເງິນທຶນ, ການສ້າງແຜນທຸລະກິດ, ແຜນການເງິນ ແລະ ບັນຊີເງິນສິດ ເພື່ອເພີ່ມໂອກາດການເປັນຜູ້ປະກອບການ ແລະ ການຈ້າງງານ. ບັນຫາໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງຜູ້ປະກອບການມາຈາກສະພາບແວດລ້ອມໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ເຊັ່ນ: ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທາງດ້ານລາຄານໍາມັນເຊື້ອໄຟ, ຄ່າຄອງຊົບສູງຂຶ້ນ ແລະ ໄຟເງິນເຜີ້ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການດໍາເນີນທຸລະກິດຢູ່ພາຍໃນແຂວງອຸດົມໄຊ ມີການຊະລໍຕົວ (Department of Industry and Commerce, 2024).

ສະນັ້ນ, ຜູ້ຄົນຄວ້າຈຶ່ງໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນ ແລະ ສົນໃຈໃນການຄົ້ນຄວ້າປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເຊິ່ງການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ນໍາໃຊ້ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທຸລະກິດຕາມແນວຄິດຂອງ Swapna & Raja (2012) ແລະ ປັດໃຈສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດ ຂອງແນວຄິດຂອງ Marmol & Feys (2015) ເປັນປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານ ຂອງ ວນກ ຍັງບໍ່ພົບເຫັນໃນການຄົ້ນຄວ້າຢູ່ ສປປ ລາວ. ໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ການຄົ້ນຄວ້າຢູ່ຕ່າງປະເທດ ປະກອບມີ Kanchanarote

et al. (2022), Prakthayanon et al. (2024), Yang (2017), Singh (2017), Gupta (2018), Muller (2014) ແລະ Biadacz (2018) ໄດ້ນໍາໃຊ້ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ ແລະ ປັດໃຈສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດ ເປັນປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ເຊິ່ງຜົນທີ່ໄດ້ຮັບຈາກການຄົ້ນຄວ້າຈະນໍາໄປເປັນຂໍ້ມູນໃນການປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາຂະບວນການບໍລິຫານຈັດການ ວນກ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ມີຈຸດປະສົງ ຄື: (1) ເພື່ອສຶກສາລະດັບຜົນການດໍາເນີນງານຂອງ ວນກ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ (2) ປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ.

2. ອຸປະກອນ ແລະ ວິທີການ

2.1 ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງ

ປະຊາກອນ ແລະ ກຸ່ມຕົວຢ່າງຄື ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ທີ່ຂຶ້ນທະບຽນໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຳນວນ 176 ຄົນ (Office of Industry and Commerce, 2025). ເນື່ອງຈາກຂະໜາດປະຊາກອນມີຈຳນວນນ້ອຍ ຈຶ່ງເອົາປະຊາກອນທັງໝົດມາເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງໃນການຄົ້ນຄວ້າ.

2.2 ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າ

1) ເຄື່ອງມືທີ່ໃຊ້ໃນການຄົ້ນຄວ້າແມ່ນແບບສອບຖາມເຊິ່ງປະກອບມີ 3 ພາກສ່ວນ ທີ່ມີເນື້ອໃນລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

ພາກສ່ວນທີ 1: ລະດັບຜົນການດໍາເນີນງານຂອງ ວນກ ໃນເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບມີ: ຜົນການດໍາເນີນງານທາງດ້ານການເງິນ, ຜົນການດໍາເນີນງານທາງດ້ານລູກຄ້າ, ຂະບວນການພາຍໃນ, ການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ. ໂດຍຄໍາຖາມເປັນລັກສະນະແບບມາດຕາສ່ວນ (Rating Scale).

ພາກສ່ວນທີ 2: ລະດັບປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດຂອງ ວນກ ໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບມີ: ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ປັດໃຈການປ່ຽນແປງການປະຕິບັດງານ. ໂດຍຄໍາຖາມເປັນລັກສະນະແບບມາດຕາສ່ວນ (Rating Scale).

ພາກສ່ວນທີ 3: ລະດັບປັດໃຈສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດໃນການປະກອບ ວນກ ໃນເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບມີ: ປັດໃຈທາງດ້ານການເມືອງ, ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈທາງດ້ານສັງຄົມ, ປັດໃຈທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປັດໃຈທາງດ້ານກົດໝາຍ. ໂດຍຄໍາຖາມເປັນລັກສະນະແບບມາດຕາສ່ວນ (Rating Scale).

2) ການສ້າງເຄື່ອງມືໃນການຄົ້ນຄວ້າໄດ້ອີງໃສ່ ແນວຄິດກ່ຽວກັບການປະເມີນຜົນການປະຕິບັດງານຂອງອົງກອນແບບສົມດູນ ຂອງ Kaplan & Norton (1993), ແນວຄິດປັດໃຈການປ່ຽນແປງທຸລະກິດ ຂອງ Muller (2014), ທິດສະດີປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມພາຍນອກທາງທຸລະກິດ ຂອງ Gupta (2013) ເພື່ອເປັນແນວທາງໃນການສ້າງເຄື່ອງມື.

3) ການຫາຄຸນນະພາບເຄື່ອງມື

- ການກວດສອບຄວາມທ່ຽງ (Content Validity) ຜູ້ຄົນຄວ້າ ໄດ້ນຳແບບສອບຖາມໃຫ້ຜູ້ຊ່ຽວຊານ ຈຳນວນ 3 ທ່ານ ພິຈາລະນາ ຄວາມສອດຄ່ອງລະຫວ່າງ ຂໍ້ຄຳຖາມ ແລະ ຈຸດປະສົງ ຂອງ ການຄົ້ນຄວ້າ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ ດັດຊະນີຄວາມສອດຄ່ອງ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ທີ່ພັດທະນາໂດຍ (Rovinelli & Hambleton, 1977). ຜົນການທົດສອບ ໄດ້ຄ່າ IOC ຢູ່ລະຫວ່າງ 0.67-1.00 ເຊິ່ງສູງກວ່າເກນທີ່ກຳນົດ ສະແດງວ່າ ແບບສອບຖາມ ສາມາດນຳໄປເກັບຂໍ້ມູນຈິງໄດ້.

- ການກວດສອບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ (Reliability) ຜູ້ຄົນຄວ້າ ນຳແບບໄປທົດສອບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນກັບກຸ່ມເປົ້າໝາຍ ຈຳນວນ 30 ສະບັບ ດ້ວຍວິທີຂອງ Cronbach's Alpha (Taber, 2017). ຜົນ ການທົດສອບພົບວ່າຄ່າລະດັບຄວາມເຊື່ອໝັ້ນແມ່ນ 87.50% ເຊິ່ງສູງ ກວ່າເກນມາດຕະຖານຂອງ Cronbach's Alpha ກຳນົດໄວ້ 80% ສະແດງວ່າແບບສອບຖາມມີຄວາມເໝາະສົມໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແລ້ວຈຶ່ງນຳເກັບກຳກຸ່ມຕົວຢ່າງ ຈຳນວນ 176ສະບັບ.

2.3 ການເກັບກຳລວມຂໍ້ມູນ

ຜູ້ຄົນຄວ້າໄດ້ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນດ້ວຍຕົນເອງ ແຕ່ເດືອນ ມັງກອນ ຫາ ເດືອນເມສາ 2025 ເຊິ່ງຂຽນໜັງສືສະ ໜີຂໍ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຜ່ານ ຫົວໜ້າຫ້ອງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ເພື່ອແຈກຢາຍແບບສອບຖາມໃຫ້ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຈຳນວນ 176

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4 + \beta_5 X_5 + \beta_6 X_6 + \beta_7 X_7 + \beta_8 X_8 + \beta_9 X_9 + \beta_{10} X_{10} + \varepsilon_i$$

ໂດຍ Y ແມ່ນລະດັບການຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ໃນ ເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ, ສ່ວນ X_1 ແມ່ນປັດໃຈການ ປ່ຽນແປງດ້ານຕະຫຼາດ, X_2 ແມ່ນປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານການເງິນ, X_3 ແມ່ນປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ, X_4 ແມ່ນການ ປ່ຽນແປງດ້ານການດຳເນີນງານ, X_5 ແມ່ນປັດໃຈດ້ານການເມືອງ, X_6 ແມ່ນ ປັດໃຈດ້ານເສດຖະກິດ, X_7 ແມ່ນປັດໃຈດ້ານສັງຄົມ, X_8 ແມ່ນ ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, X_9 ແມ່ນ ປັດໃຈດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ X_{10} ແມ່ນປັດໃຈດ້ານລະບຽບ-ກົດໝາຍ ຕາມລຳດັບ ໂດຍ β_0 ຄືຄ່າຄົງ ທີ່ຂອງສົມຜົນການຖົດຖອຍ; $\beta_1, \beta_2, \beta_3, \beta_4, \beta_5, \beta_6, \beta_7, \beta_8, \beta_9, \beta_{10}$ ຄືຄ່າສຳປະສິດຂອງສົມຜົນການຖົດຖອຍຂອງຕົວປ່ຽນ ອິດສະຫຼະ $X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7, X_8, X_9, X_{10}$ ແລະ ε ຄື ຄວາມຄາດເຄື່ອນ ໃນ ການ ປະ ເມີ ນ ຄ່າ ($\varepsilon = Y - \bar{Y} = 0$).

3) ເກນໃນການໃຫ້ຄະແນນ ແລະ ເກນອະທິບາຍ ລະດັບຜົນ ການດຳເນີນງານ ແລະ ລະດັບຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ມີລັກສະນະ ເປັນມາດຕາສ່ວນ (Rating Scale) ໂດຍຄຳຕອບແບບເລືອກຕອບ ຕາມລະດັບຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ລະດັບປັດໃຈ ແບ່ງອອກເປັນ 5 ລະດັບ ແລະ ກຳນົດຄະແນນ 1-5 ຂອງ Rensis Likert (Likert, 1932) ເຊິ່ງມີເກນອະທິບາຍຜົນ ດັ່ງນີ້:

- ຖ້າຄະແນນສະເລ່ຍຢູ່ 4.21 ຫາ 5.00 ຄະແນນ ແມ່ນໝາຍ ເຖິງຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ຢູ່ໃນລະດັບດີ ຫຼາຍ ແລະ ລະດັບສຳຄັນຫຼາຍທີ່ສຸດ.

ຄົນ. ຫຼັງຈາກຜູ້ປະກອບການຕອບແລ້ວເກັບລວມຂໍ້ມູນຢ່າງເປັນ ລະບົບລວມທັງກວດກາຄວາມຖືກຕ້ອງ ແລະ ຄົບຖ້ວນແລ້ວມາປ້ອນຂໍ້ ມູນເຂົ້າໂປຣແກຣມ SPSS ເພື່ອດຳເນີນການວິເຄາະ ແລະ ແປຜົນການ ຄົ້ນຄວ້າ.

2.4 ວິທີການວິເຄາະຂໍ້ມູນ

1) ບັນດາຂໍ້ມູນທັງໝົດທີ່ໄດ້ມາຈາກແບບສອບຖາມແມ່ນນຳ ມາວິເຄາະໂປຣແກຣມສຳເລັດຮູບທາງສະຖິຕິ(SPSS) ດ້ວຍສະຖິຕິ ຜັນລະນາ (Tabachnick & Fidell, 2019) ເພື່ອວິເຄາະຫາຄ່າ ສະເລ່ຍ (Mean), ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ (Standard Deviation) ແລະ ການປະເມີນຄ່າສົມຜົນຖົດຖອຍພະຫຸຄຸນ (Multiple Regression) ດ້ວຍວິທີ Enter (Montgomery et al., 2012) ເພື່ອ ວິເຄາະປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານ ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ດັ່ງນີ້:

P-Value <0.05 ປັດໃຈດັ່ງກ່າວສິ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນ ທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ.

P-Value >0.05 ປັດໃຈດັ່ງກ່າວບໍ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນ ທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ.

2) ແບບຈຳລອງທາງເສດຖາມິຕິແມ່ນອີງໃສ່ສົມຜົນຖົດຖອຍ ພະຫຸຄຸນ (Mushtak, 2012) ໂດຍມີສົມຜົນ ດັ່ງນີ້:

- ຖ້າຄະແນນສະເລ່ຍຢູ່ 3.41 ຫາ 4.20 ຄະແນນ ແມ່ນໝາຍ ເຖິງຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ຢູ່ໃນລະດັບດີ ແລະ ລະດັບສຳຄັນຫຼາຍ.

- ຖ້າຄະແນນສະເລ່ຍຢູ່ 3.41 ຫາ 4.20 ຄະແນນ ແມ່ນໝາຍ ເຖິງຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ຢູ່ໃນລະດັບ ປານກາງ ແລະ ລະດັບສຳຄັນປານກາງ.

- ຖ້າຄະແນນສະເລ່ຍຢູ່ 1.81 ຫາ 2.60 ຄະແນນ ແມ່ນໝາຍ ເຖິງຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ ແລະ ລະດັບສຳຄັນໜ້ອຍ.

- ຖ້າຄະແນນສະເລ່ຍຢູ່ 1.00 ຫາ 1.80 ຄະແນນ ແມ່ນໝາຍ ເຖິງຜົນການດຳເນີນງານ ແລະ ຄວາມສຳຄັນຂອງປັດໃຈ ຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ ທີ່ສຸດ ແລະ ລະດັບສຳຄັນໜ້ອຍທີ່ສຸດ.

3. ຜົນໄດ້ຮັບ

3.1 ລະດັບຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງ ໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຳນວນ 176 ຄົນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເພດຊາຍ ກວມເອົາ 58.52%, ອາຍຸລະຫວ່າງ 41 ປີ ຫາ 50 ປີ ກວມເອົາ 30.68%, ສະຖານະພາບ ແຕ່ງງານແລ້ວ ກວມເອົາ 68.18% ແລະ ລະດັບການສຶກສາປະລິນຍາຕີ ກວມເອົາ 69.32% ໂດຍຜູ້ປະກອບການເປັນວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ກວມເອົາ 72.73% ແລະ ຂະແໜງທຸລະກິດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍລິການ ກວມເອົາ 44.32% (ຕາຕະລາງ 1).

ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຳນວນ 176 ຄົນ ໂດຍລວມມີຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວິສາຫະກິດ

ຢູ່ໃນລະດັບດີ ດ້ວຍຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 3.43 ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານເທົ່າກັບ 0.37 ເຊິ່ງການຈັດອັນດັບລະດັບຄ່າສະເລ່ຍແຕ່ໃຫຍ່ໄປຫນ້ອຍ ມາຈາກ: ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການເງິນ, ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ, ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານຂະບວນການພາຍໃນ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານລູກຄ້າ ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ (ຕາຕະລາງ 2).

3.2 ປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຈຳນວນ 176 ຄົນ ໂດຍລວມໃຫ້ຄວາມສຳຄັນປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ ຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ດ້ວຍຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 3.37 ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານເທົ່າກັບ 0.35 ເຊິ່ງການຈັດອັນດັບລະດັບຄ່າສະເລ່ຍແຕ່ໃຫຍ່ໄປຫນ້ອຍ ມາຈາກ: ປັດໃຈດ້ານການປ່ຽນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ, ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນ ແລະ ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານການປະຕິບັດງານ ຕາມລຳດັບ (ຕາຕະລາງ 3). ສ່ວນປັດໃຈດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ໂດຍລວມໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຢູ່ລະດັບປານກາງ ດ້ວຍຄ່າສະເລ່ຍເທົ່າກັບ 3.42 ແລະ ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານເທົ່າກັບ 0.30 ເຊິ່ງຈັດລຳດັບຄວາມສຳຄັນມາຈາກປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມທຳມະຊາດ, ປັດໃຈດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈທາງດ້ານກົດໝາຍ, ປັດໃຈດ້ານການເມືອງ, ແລະ ປັດໃຈດ້ານສັງຄົມ ຕາມລຳດັບ (ຕາຕະລາງ 4).

ຄວາມສຳຄັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 10 ຕົວປ່ຽນ ໂດຍແຕ່ລະຄູ່ມີຄ່າສຳປະສິດສະຫະສຳພັນບໍ່ເກີນ 80% (ຕາຕະລາງ 5) ເຊິ່ງສະແດງວ່າບໍ່ເກີດບັນຫາຄວາມສຳພັນກັນສູງ (Multi-collinearity). ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງນຳໃຊ້ຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ 10 ຕົວ ເຂົ້າໄປປະເມີນຄ່າໃນສົມຜົນການຖືກຖອຍພະຫຸນໄດ້. ປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05 ປະກອບ ມີ 7 ປັດໃຈ ຄື: ປັດໃຈການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ, ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປັດໃຈດ້ານລະບຽບ-ກົດໝາຍ, ສ່ວນປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານການປະຕິບັດງານ, ປັດໃຈດ້ານການເມືອງ ແລະ ປັດໃຈດ້ານສັງຄົມສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໃນລະດັບຄວາມສຳຄັນທາງສະຖິຕິ 0.05. ຄ່າສຳປະສິດໃນການຕັດສິນໃຈເທົ່າກັບ 0.6770 ($R^2=0.6770$) ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າສົມຜົນການຖືກຖອຍສາມາດພະຍາກອນຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ເຖິງ 67.70%, ສ່ວນ 32.30% ແມ່ນຍັງຖືກອະທິບາຍດ້ວຍປັດໃຈອື່ນໆທີ່ບໍ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ (ຕາຕະລາງ 6).

4. ວິພາກຜົນ

1) ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຜົນບວກ: ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໂດຍລວມມີຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວິສາຫະກິດ ຢູ່ໃນລະດັບດີ ໃນຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການເງິນ,

ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ, ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານຂະບວນການພາຍໃນ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານລູກຄ້າ. ເຊິ່ງການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Kanchanarote et al. (2020) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໃຈເຫດ ແລະ ຜົນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ພາກການຜະລິດຂອງປະເທດໄທ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Kanchanarote et al (2022) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າແບບຈຳລອງຂອງ ວນກ ໃນພາກການຜະລິດປະເທດໄທ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Prakhayanon et al. (2024) ທີ່ໄດ້ຄົ້ນຄວ້າແບບຈຳລອງຄວາມສຳພັນປັດໃຈທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງຜູ້ຜະລິດສິນສ່ວນລິດຍືນໃນປະເທດໄທ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Hoongsengpha et al. (2020) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ. ສະນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຕ້ອງການວັດຜົນການດຳເນີນວິສາຫະກິດ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບການປ່ຽນແປງໃນປັດຈຸບັນ ຈະຕ້ອງວັດຈາກຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການເງິນ, ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ, ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານຂະບວນການພາຍໃນ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານລູກຄ້າ.

2) ຈາກການຄົ້ນຄວ້າຜົນບວກ: ປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ປະກອບ ມີ 7 ປັດໃຈ ຄື: ປັດໃຈການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ, ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປັດໃຈດ້ານລະບຽບ-ກົດໝາຍ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Kanchanarote et al (2022) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໃຈເຫດ ແລະ ຜົນທີ່ມີອິດທິພົນຕໍ່ການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ພາກການຜະລິດຂອງປະເທດໄທ ໃນ 4 ປັດໃຈ ຄື: ປັດໃຈການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ ແລະ ປັດໃຈເຕັກໂນໂລຊີ. ການຄົ້ນຄວ້າສອດຄ່ອງກັບ Hoongsengpha et al. (2020) ທີ່ໄດ້ສຶກສາປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ໃນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ໃນ 2 ປັດໃຈ ຄື: ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ. ນອກນັ້ນ ຍັງມີການຄົ້ນຄວ້າ Prakhayanon et al. (2024), Yancy (2017), Singh (2017), Gupta (2018) and Biadacz (2018) ທີ່ສະໜັບສະໜູນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ເຊິ່ງຜົນການຄົ້ນຄວ້າສະຫຼຸບວ່າ: ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທຸລະກິດ ແລະ ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດສິ່ງຜິດຜົນຕໍ່ຜົນການດຳເນີນງານຂອງທຸລະກິດ. ສະນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການ ວນກ ຕ້ອງການໃຫ້ວິສາຫະກິດມີຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຢູ່ໃນລະດັບດີ ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນປັດໃຈການປ່ຽນແປງທຸລະກິດ ແລະ ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມທາງທຸລະກິດ ໂດຍສະເພາະປັດໃຈການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ, ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປັດໃຈດ້ານລະບຽບ-ກົດໝາຍ ເຊິ່ງປັດໃຈດ້ານເສດຖະກິດເຜັນປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນການດຳເນີນທຸລະ

ກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ສູງທີ່ສຸດ. ດັ່ງນັ້ນ, ລັດຖະບານຕ້ອງສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທາງດ້ານເສດຖະກິດ ໃຫ້ເໝາະສົມ ລວມທັງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຄວນຄຸ້ມຄອງ ອັດຕາແລກປ່ຽນ ແລະ ອັດຕາດອກເບ້ຍເງິນກູ້ຢືມໃຫ້ເໝາະສົມກັບ ການລົງທຶນຂອງຜູ້ປະກອບການ. ນອກຈາກນັ້ນ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງ ດ້ານການປະຕິບັດງານ, ປັດໃຈດ້ານການເມືອງ ແລະ ປັດໃຈດ້ານສັງຄົມ ສັງຄົມບໍ່ສິ່ງຜິດຜົນດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງ ໄຊ ແຂວງອຸດົມ ເຫດຜົນເນື່ອງຈາກ: 1) ປັດໃຈການປ່ຽນແປງດ້ານ ການປະຕິບັດງານ ໃນເລື່ອງການປັບປຸງ, ການພັດທະນາຮູບແບບການ ປະຕິບັດງານ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການ ປະຕິບັດງານຂອງອົງກອນບໍ່ຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ສ້າງຄວາມຜິດໃຈໃຫ້ລູກຄ້າໄດ້; 2) ປັດໃຈດ້ານການເມືອງໃນເລື່ອງການ ສ້າງໂອກາດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ສອດຄ່ອງສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສິ່ງເສີມຈາກໜ່ວຍງານພາກລັດ; 3) ປັດໃຈດ້ານສັງຄົມສັງຄົມ ໃນ ເລື່ອງການສ້າງໂອກາດໃຫ້ການດຳເນີນທຸລະກິດ ບໍ່ສອດຄ່ອງກັບຄ່າ ນິຍົມຂອງສັງຄົມ, ເຄື່ອຂາຍໃນຊຸມຊົນ ແລະ ລະດັບລາຍໄດ້ຂອງຜູ້ ບໍລິໂພກໃນສັງຄົມ.

5. ສະຫຼຸບ

ຜົນການດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ຢູ່ໃນລະດັບດີ, ໃນນັ້ນຜົນການປະຕິບັດງານຢູ່ໃນລະດັບ ດີກວ່າໜູ່ເກີດມາຈາກຜົນການດຳເນີນງານດ້ານການເງິນ, ຜົນການດຳ ເນີນງານດ້ານການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ, ຜົນການດຳເນີນ ງານດ້ານຂະບວນການພາຍໃນ ແລະ ຜົນການດຳເນີນງານດ້ານລູກຄ້າ ຕາມລຳດັບ ເຊິ່ງການປະເມີນຜົນການດຳເນີນງານໄປຕາມແນວຄິດຂອງ Kaplan & Norton (1993).

ປັດໃຈທີ່ສິ່ງຜິດຜົນດຳເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ຢູ່ ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ທັງໝົດປະກອບ ມີ 7 ປັດໃຈ ໂດຍປັດໃຈການປ່ຽນແປງທຸລະກິດ ປະກອບມີ 3 ປັດໃຈຄື: ປັດໃຈ ການປ່ຽນແປງຕະຫຼາດ, ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ, ປັດໃຈ ການປ່ຽນແປງດ້ານບຸກຄະລາກອນ. ສ່ວນປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດ ລ້ອມທາງທຸລະກິດ ປະກອບມີ 4 ປັດໃຈ ຄື: ປັດໃຈທາງດ້ານ ເສດຖະກິດ, ປັດໃຈດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ, ປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປັດໃຈດ້ານລະບຽບ-ກົດໝາຍ ເຊິ່ງສົມຜົນການຖືກຖອຍສາມາດ ພະຍາກອນຜົນການດຳເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ໄດ້ເຖິງ 67.70%. ສະນັ້ນ, ໃນການຄົ້ນຄ້ວາໃນອານາ ຄົດຄວນເພີ່ມຂະໜາດກຸ່ມຕົວຢ່າງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສຶກສາທົ່ວແຂວງ ອຸດົມໄຊ ແລະ ນຳໃຊ້ປັດໃຈດ້ານອົງກອນແຫ່ງນະວັດຕະກຳຂອງ Steers & Porter (2002) ຈະເຮັດໃຫ້ຜົນການຄົ້ນຄວ້າດີຂຶ້ນ.

6. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງ

ຂ້າພະເຈົ້າໃນນາມຜູ້ຄົນຄວ້າວິທະຍາສາດ ຂໍປະຕິຍານຕົນວ່າ ຂໍ້ ມູນທັງໝົດທີ່ມີໃນບົດຄວາມວິຊາການດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນບໍ່ມີຂໍ້ຂັດແຍ່ງ ທາງຜົນປະໂຫຍດກັບພາກສ່ວນໃດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ເອື້ອປະໂຫຍດໃຫ້ກັບ ພາກສ່ວນໃດພາກສ່ວນໜຶ່ງ, ກໍລະນີມີການລະເມີດໃນຮູບການໃດໜຶ່ງ ຂ້າພະເຈົ້າມີຄວາມຍິນດີທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແຕ່ພຽງຜູ້ດຽວ.

7. ເອກະສານອ້າງອີງ

Biadacz, R. (2018). Analysis of development of balanced scorecard publications on the basis of articles published in polish magazines. *Academy of Management Journal*, 54 (6), 1207-1228.

Department of Industry and Commerce. (2024). *Implementation summary of the Enterprise and Trade Promotion Sector in 2024 and the direction of the plan for 2025*. Oudomxay Province: Department of Industry and Commerce.

Gupta, G. (2018). The Balanced Scorecard beyond Adoption. *Journal of international accounting research*, 17(3), 115-134.

Hoongsengpha, S., Indavong, D., Phumma, S., Somsacksaysompheng, O., Phengsavat, S., Khomthavong, P., . . . Oupravanh, Y. (2020). The Success Factors of SME Business in Luangpabang Capital. *Souphanouvong University Journal of Multidisciplinary Research and Developmen*, 6(1), 154-161.

Kanchanarote, R., U-on, V., & Teerathanachaiyakun, K. (2020). The Causal and Effect Factors Influencing Business Transformation and Business Performance of Small and Medium Enterprises under the Production Sector in Thailand. *Journal of Research and Development Institute, Rajabhat Maha Sarakham University*, 7 (2), 275-290.

Kanchanarote, R., U-on, V., & Teerathanachaiyakun, K. (2022). The Business Performance Model of Thai Small and Medium Enterprises in Manufacturing Sector. *Journal of Economics and Management Strategy*, 9(1), 129-142.

Kaplan, R. S., & Norton, D. (1993). Putting the Balanced Scorecard to Work. *Harvard Business Review*, 2-16.

Likert, R. (1932). A technique for the measurement of attitudes. *Archives of Psychology*, 22(140), 1–55.

Marmol, T., & Feys, B (2015). *PESTLE analysis*. 50 minutes, gestion & marketing., v. 28, 9-10, ebook EAN: 978- 280-6268-37-2.

Ministry of planning and investment. (2021). *The 9th National Socio-Economic Development Plan (2021-2025)-Lao PDR*. Retrieved from <https://rtm.org.la/wp->

content/uploads/2024/10/LAO-9th-NSEDP-2021-2025.pdf

- Muller, S. D. (2014). Political Maneuvering During Business Process Transformation. *Journal of the association for Information Systems*, 8(3), 173-205.
- Mushtak, A. K. (2012). Multivariate statistical analysis. *British journal of science*, 6(1), 55-66.
- Office of Industry and Commerce. (2025). *Small and Medium Enterprises Statistics*. Xay district: Office of Industry and Commerce press.
- Prakthayanon, S., Kaewnin, T., & Phichitchaideja, B. (2024). The acausal relationship model of factors influencing the performance of automotive parts manufacturers in Thailand. *Journal of Kanchanaburi Rajabhat University*, 13(1), 139-152. Retrieved from <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/KRUjournal/article/view/272458>
- Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift Voor Onderwijs Research*, 2(2), 49-60.
- Steers, R. M., & Porter, L. (2002). Leadership and Organizational climate. *Journal of Management History*, 6(8), 345-358.
- Singh, R. K. (2017). The Balanced Scorecard: Churning the Existing Literature. *The Journal for Decision Makers*, 30(1), 51-66.
- Swapna, R., & Raja, K. (2012). Business transformation management-the role of talent management with special reference to service sectors. *Advances in Management*.
- Tabachnick, B., & Fidell, L. (2019). *Using Multivariate Statistics (7th Ed)*. Boston, MA: Pearson Education Inc. Boston, MA: Pearson Education Inc.
- Taber, K. S. (2017). The Use of Cronbach's Alpha when Developing and Reporting Research Instruments in Science Education. *Research in Science Education*, 48(6), 1273-1296.
- World bank. (2019). *Lao PDR Economic Report*. Retrieved from <https://documents1.worldbank.org/curated/en/767021571673721819/pdf/Lao-PDR-Economic-Monitor-Maintaining-Economic-Stability.pdf>
- Yancy, A. A. (2017). Who adopts balanced scorecards? An Empirical study. *International Journal of Business, Accounting and Finance*, 11(2), fall .

ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍດ້ານຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ປະກອບການ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ
 ຕາຕະລາງທີ 1: ສະແດງຈຳນວນ ແລະ ສ່ວນຮ້ອຍດ້ານຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ປະກອບການ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລ/ດ	ຂໍ້ມູນທົ່ວໄປຂອງຜູ້ປະກອບການ ວນກ	ຈຳນວນ	ສ່ວນຮ້ອຍ (%)
1	ເພດ	176	100.00
	ຊາຍ	103	58.52
	ຍິງ	73	41.48
2	ອາຍຸ	176	100.00
	ອາຍຸຕໍ່າກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ 20 ປີ	6	3.41
	ອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 21-30 ປີ	4	2.27
	ອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 31-40 ປີ	29	16.48
	ອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 41-50 ປີ	54	30.68
	ອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 51-60 ປີ	43	24.43
	ອາຍຸຢູ່ລະຫວ່າງ 60 ປີ	40	22.73
3	ສະຖານະພາບ	176	100.00
	ແຕ່ງງານ	120	68.18
	ໂສດ	56	31.82

4	ລະດັບການສຶກສາ	176	100.00
	ຕໍ່າກວ່າ ຫຼື ເທົ່າກັບ ມັດທະຍົມຕອນປາຍ	5	2.84
	ອະນຸປະລິຍາ	42	23.86
	ປະລິນຍາຕີ	122	69.32
	ປະລິນຍາໂທ	7	3.98
5	ຂະໜາດທຸລະກິດ	176	100.00
	ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ	128	72.73
	ວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ	48	27.27
6	ຂະແໜງທຸລະກິດ	176	100.00
	ການຜະລິດ	20	11.36
	ກະສິກໍາ	8	4.55
	ການຄ້າ	70	39.77
	ບໍລິການ	78	44.32

ຕາຕະລາງ 2: ສະແດງເຖິງ ຈໍານວນ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ ແລະ ລະດັບຜົນການດໍາເນີນງານຂອງ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລ.ດ	ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງ ວນກ	ຈໍານວນ	$\bar{X}$	S.D	ລະດັບຜົນການດໍາເນີນງານ
1	ຜົນການດໍາເນີນງານທາງດ້ານການເງິນ	176	3.48	0.44	ດີ
2	ຜົນການດໍາເນີນງານທາງດ້ານລູກຄ້າ	176	3.36	0.44	ປານກາງ
3	ຂະບວນການຜາຍໃນ	176	3.43	0.46	ດີ
4	ການຮຽນຮູ້ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວ	176	3.47	0.48	ດີ
	ລວມ	176	3.43	0.37	ດີ

ຕາຕະລາງ 3: ສະແດງເຖິງ ຈໍານວນ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ ແລະ ລະດັບຄວາມສໍາຄັນຂອງປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລ.ດ	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ	ຈໍານວນ	$\bar{X}$	S.D	ລະດັບຄວາມສໍາຄັນ
1	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການຕະຫຼາດ	176	3.42	0.45	ຫຼາຍ
2	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ	176	3.41	0.47	ຫຼາຍ
3	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງບຸກຄະລາກອນ	176	3.36	0.39	ປານກາງ
4	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງການປະຕິບັດງານ	176	3.31	0.53	ປານກາງ
	ລວມ	176	3.37	0.35	ປານກາງ

ຕາຕະລາງ 4: ສະແດງເຖິງ ຈໍານວນ, ຄ່າສະເລ່ຍ, ຄ່າຜັນປ່ຽນມາດຕະຖານ ແລະ ລະດັບຄວາມສໍາຄັນຂອງປັດໃຈດ້ານສະພາບແວດລ້ອມໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ຂອງ ວນກ ໃນເທດສະເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

ລ.ດ	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງທຸລະກິດ	ຈໍານວນ	$\bar{X}$	S.D	ລະດັບຄວາມສໍາຄັນ
1	ປັດໃຈທາງດ້ານການເມືອງ	176	3.34	0.46	ປານກາງ
2	ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ	176	3.45	0.35	ຫຼາຍ
3	ປັດໃຈທາງດ້ານສັງຄົມ	176	3.37	0.44	ປານກາງ
4	ປັດໃຈທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ	176	3.45	0.46	ຫຼາຍ
5	ປັດໃຈທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ	176	3.50	0.42	ຫຼາຍ
6	ປັດໃຈທາງດ້ານກົດໝາຍ	176	3.43	0.49	ຫຼາຍ
	ລວມ	176	3.42	0.30	ຫຼາຍ

ຕາຕະລາງ 5: ສະແດງເຖິງ ການທົດສອບບັນຫາຄວາມສໍາພັນຂອງຕົວປ່ຽນອິດສະຫຼະ

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀
X ₁	1.000									
X ₂	0.471	1.000								
X ₃	0.493	0.459	1.000							
X ₄	0.382	0.299	0.460	1.000						
X ₅	0.362	0.220	0.349	0.368	1.000					
X ₆	0.396	0.454	0.409	0.323	0.456	1.000				
X ₇	0.333	0.294	0.392	0.473	0.357	0.519	1.000			
X ₈	0.304	0.366	0.358	0.268	0.197	0.432	0.374	1.000		
X ₉	0.336	0.408	0.362	0.315	0.190	0.488	0.378	0.401	1.000	
X ₁₀	0.352	0.336	0.444	0.315	0.170	0.331	0.271	0.364	0.496	1.000

ຕາຕະລາງ 6: ສະແດງເຖິງ ປັດໃຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ຜົນການດໍາເນີນງານຂອງ ວນກ ຢູ່ເທດສະບານເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ

Coefficients ^a						
	Model	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
	(Constant)	-0.087 ^{ns}	0.20		-0.45	0.656
	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການຕະຫຼາດ (X ₁)	0.102 ^{**}	0.05	0.125	2.23	0.027
	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງການເງິນ (X ₂)	0.099 ^{**}	0.04	0.128	2.28	0.024
	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງທາງບຸກຄະລາກອນ (X ₃)	0.134 ^{**}	0.05	0.144	2.45	0.015
	ປັດໃຈການປ່ຽນແປງການປະຕິບັດງານ (X ₄)	0.074 ^{ns}	0.04	0.107	1.94	0.054
1	ປັດໃຈທາງດ້ານການເມືອງ (X ₅)	0.029 ^{ns}	0.04	0.037	0.69	0.488
	ປັດໃຈທາງດ້ານເສດຖະກິດ (X ₆)	0.212 ^{***}	0.06	0.205	3.29	0.001
	ປັດໃຈທາງດ້ານສັງຄົມ (X ₇)	-0.001 ^{ns}	0.05	-0.001	-0.01	0.989
	ປັດໃຈທາງດ້ານເຕັກໂນໂລຊີ (X ₈)	0.136 ^{***}	0.04	0.169	3.20	0.002
	ປັດໃຈທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (X ₉)	0.144 ^{***}	0.05	0.166	2.89	0.004
	ປັດໃຈທາງດ້ານກົດໝາຍ (X ₁₀)	0.099 ^{**}	0.04	0.133	2.42	0.017

a. Dependent Variable: Y, R²=0.677, F=34.520 (p-value=0.000)